

עטרת שלום

עלון שבועי טע"י מוסדות קאמרון בארה"ק. רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנטיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת תולדות

בס"ד, עט"ק פרשת תולדות
כ"ח חשוון תשע"א - שנה ב' גליון מד

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת

ירושלים 4:17 5:29 6:09

ביתר 4:17 5:29 6:10

בית שמש 4:16 5:28 6:08

בני ברק 4:31 5:30 6:05

מכרבים החדש. מולד כסלה מוצ"ש טע"א 3014, 3 חלקים

נא לשמור על קדושת הגליון

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וְיִהְיֶה רָעַב בְּאֶרֶץ מִלְּבַד הָרָעַב
הָרֵאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בְיָמֵי אַבְרָהָם
וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל אַבְיִמֶלֶךְ מֶלֶךְ
פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה (כו א).

צריך להבין טעם למה היתה בימיהם של כל אחד מהאבות הקדושים 'רעב'. ועוד צריך לדעת שרש"י אומר עה"פ 'כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה' (לעיל טו יג) שגלות מצרים התחיל משגולד יצחק, כי משגולד יצחק עד שיצאו ישראל ממצרים היה ת' שנים, וצריך לתת טעם למה באמת התחיל גלות מצרים בימי יצחק.

והנראה לומר שמבואר בזוה"ק (ח"ג קיא:) שאדה"ר עבר על ג' עבירות ע"ז ג"ע וש"ד, וכל אחד מהאבות הקדושים תיקנו חלק מהחטאים, שאברהם תיקן ע"ז, ויצחק תיקן ש"ד, ויעקב תיקן ג"ע. והנה מבואר בלקומי תורה ממרן האריז"ל (תצא) שהד' גליות הוא נגד ד' אותיות הוי"ה, וגלות מצרים הוא נגד קוצו של יו"ד שהוא שקול ככולם ויותר מהם ע"ש. וא"כ רואים שעיקר תיקון של כל הגליות צריך להיות במצרים שהוא נגד קוצו של יו"ד שורש של כל הד' גליות.

והנה אא"ז הגה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרון זלה"ה כותב כאן בספרו הקדוש היכל הברכה וז"ל: אלא דעיקר הרעב כשפוגמין באיזה מדה, ומונעין השפע, ממדה זאת נמשך הרעב, כי נפסק שפע של מדה

זאת ע"ש.

לפי"ז י"ל שתיבת 'רעב' מרמוזו הר' לשם אלהים בריבוע, כזה א אל אלהי אלהים, וע"כ מתיבת 'רעב' מרמוז לשם ע"כ בגי' חסד, היינו ששם אלהים שהוא מדת הדין מצמצם משם ע"כ מדת החסד להשפיע השפעתו למטה חסד ורחמים.

ולכן י"ל שהרעב שהיתה בימי אברהם אבינו היתה כדי שיתקן את שרשו בחטא אדה"ר שהוא עבודה זרה, ועי"ז יהיה נמשך השפע למדה שלו, ולכן מובן למה גלה אברהם אבינו לארץ מצרים משום כי שם השורש של כל הגליות, ועלתה בידו לתקן כמו שרואים שאחרי שיצא ממצרים נשפע לו שפע כמו"ש (יג ב) ואברהם כבד מאוד במקנה בכסף וזהב, היינו שנפתח המדה שלו השפע בחזרה.

ואח"כ היתה הרעב בימי יצחק אבינו כדי שיתקן את השורש שלו בחטא אדה"ר שהוא שפיכת דמים, ולכן רצה ג"כ לירד לארץ מצרים כמו אברהם אביו כדי לתקן בשורש, ועי"ז אמר לו הקב"ה שלא ירד שם כי אתה עולה תמימה (רש"י בראשית כו ב), היינו כי בכל הקרבנות מבואר בחז"ל (פסחים נט:): שכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים, משא"כ בעולה שהוא כליל לה'. ואם כן לא היה יצחק יכול לגמרי לתקן בשורש, שהוא ארץ מצרים, וכן אנו רואים אצל איוב שהקריב רק עולות, ומבואר בזוה"ק (ח"ב קפא.) שזה

היה פגם לאיוב כי לא נתן שום דבר לס"א.

ואח"כ היתה הרעב בימי יעקב אבינו כדי שיתקן את חלקו באדה"ר שהוא חטא הג"ע, ולכן הוא ג"כ ירד לארץ מצרים כדי לתקן בשרשו, וכן תיקן ג"כ את שורש חלק אביו יצחק במצרים, ולכן היה שם הרבה זמן עד שיצאו בני ישראל מארץ מצרים.

ועפי"ז מובן למה התחיל גלות מצרים מימיו של יצחק, כי הרי אמרנו שיצחק לא היה יכול לירד במצרים כדי לתקן את שרשו שם, משא"כ אברהם אבינו שכן ירד ותיקן את שרשו במצרים, ולכן התחיל גלות מצרים מיצחק אבינו עד שנשלם חלקו וחלק של יעקב אבינו במצרים, ואז יצאו בני ישראל מארץ מצרים.

וממשיך התורה לומר 'ויילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גררה' וכן רואים שגם אברהם הלך לגור בגרר שהוא בארץ פלשתים שהוא חלק מארץ ישראל, רואים שגם בארץ ישראל הלכו בגלות אצל הפלשתים לתקן מה שצריך לתקן, וכמו שרואים בג"ך שתמיד היתה לישראל מלחמה עם הפלשתים עד ימינו עתה, והאבות הקדושים עשו הכנה להגבר עליהם. הקב"ה יעזור שנצא במהרה מגלות שבחון וגלות שבפנים בב"א.

(נאמרו בס"ש תשס"ז לפ"ק)

עקרה, וחשב שמסתמא החסרון הזה נמצא ג"כ למעלה כשורשו, והוא כמה שאינו נמצא עוד איזה אדם בעולם שיגרום ע"י תפלתו איזה יחודים קדושים למעלה, כגודע שבחינה זו תלוי דייקא רק ע"י תפלת ומצות ומעשים טובים של ישראל הדרים למטה בעולם הזה. לזה התחיל יצחק אבינו להתפלל שע"י תפלתו יגרום למעלה יחוד קוב"ה ושכינתיה. לזה אמר 'ועתה יצחק' הרבה והפציר בתפלה 'לה' לנכח אשתו' היינו שהיה מתפלל שיהיה השם הוי"ה ב"ה שהוא בחינת ז"א קוב"ה, לנכח אשתו' רחל מלכות שמים, שיהיה היחוד פנים בפנים כביכול. והוא משום 'כי עקרה היא' השכינה שאין מי שיעלה תפלתו למעלה לגרום יחוד זה, וזה שאמר אח"כ 'ועתה לו הוי"ה' שקיבל תפלתו וגרם יחוד קב"ה ושכינתיה, אז ממילא 'ותהר רבקה אשתו' למטה. והבן כי דברים אלו הם אמת ויציב ונכון.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לַהוֹי"ה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הוּא וַיַּעֲתֵר לוֹ הוֹי"ה וַתֵּהֵר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ (כה כא).

המפרשים הקדושים עמדו בתמיה על לשון 'ועתה', וגם אני אענה את חלקי. הדנה מדת אברהם אבינו ע"ה היה רחמי"ם, ויצחק עקד"ה, ויעקב אבינו ע"ה נקרא ת"ם תמימות, והנה כאשר ביקש יצחק אבינו ע"ה שיוולד לו אותו צדיק יעקב אבינו ע"ה, ביקש והרבה בתפלה בלשון 'עתה' ר"ת ע'קדה ת'מימות ר'חמים, בזכות הג' מדות של אבותינו הקדושים, וזה שאמר 'לנכח אשתו' היינו התפלל על יעקב אבינו ע"ה שנאמר בו (כה כח) 'ורבקה אהבת את יעקב', וזה 'לנכח אשתו' שעל יעקב אבינו ע"ה התפלל, וגם הר"ת של 'לנכח אשתו' ר"ת א"ל ומרמו על יעקב אבינו ע"ה שקראו השי"ת א"ל כדאיתא בחז"ל (מגילה יח.).

(פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

וַיַּצֵּא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי בְּלוֹ פְּאֵדָרֶת שֶׁנֶּר וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו (כה כה).

'אדמוני' מלא ואו. כי לא נברא להיות רשע שופך דם נקי אלא על פי התורה, [כי אות וא"ו הוא בחינת התורה], ולזה הכירו 'והוא אדמוני עם יפה עינים' (ש"א טו יב) דודו. והרשע הזה אלו. היה בוחר בטוב, היה יכול להיות צדיק גדול אלף פעמים מיעקב, כי יעקב השיג כהשגות משה, והוא אם היה רוצה לבחור בטוב, היה יכול לעלות למדרגות משיח ליחידה דאצילות, בסוד 'אדמוני עם יפה עינים', [בסוד אשת חיל עמרת בעלה].

(היכל הכרבה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בְּגֵרָר (כו ו).

רצה לומר 'יצחק בגרר' עולה תרי"ג, כלומר כי יצחק לא רצה לסמוך עצמו על זכות אביו אברהם לכד אלא על זכות עצמו, לזה כשאמר לו הקב"ה 'עקב אשר שמע אברהם' וגו', לזה תיכף ומיד עשה ישיבה לעצמו, וז"ש וישב יצחק, לקיים כל תרי"ג מצות, ובזכותו לכד יזכה לכל הברכות הללו.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וְעַל חֲרִבָּה תַחֲיֶיהָ וְאֵת אַחִיהָ תַעֲבֹד וְהָיָה פֶּאֶשֶׁר תִּרְיֵד וּפְרָקֶתָּ עָלָיָה מֵעַל צְוֹאֲרֶךְ (כו מ).

הורה בזה יצחק אבינו ע"ה אהבתו לבורא יתברך, אחרי אשר ידע כי עיקר הורע שלו הוא יעקב, כמו שהובטח 'כי ביצחק יקרא לך זרע' ולא כל יצחק (כא יב וברשי"י שם), עם כל זה למען אהבת הבורא אשר אהבתו בו ית"ש יותר מבניו, אם לא היה ביד יעקב מצות ומעשים טובים, אין חפצו ביעודים הטובים.

(זכרון דברים' מרבינו אלכסנדר סענדר מקאמרנא)

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן אֲבִרְהָם אֲבִרְהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק (כז יט).

נמסר במסורה 'אברהם אברהם' תרין דסמיכי הדדי, דין, ודעקידה [ו'יאמר אברהם אברהם ויאמר הנני' (כב יא)]. ומבואר היטב 'אברהם אברהם' השיג מדריגה זאת (עיין בוהר ח"א ס.) ע"י עקידה להיכפל שמו. וגם יצחק היה מסיטרא דנוקבא, ולא היה ראוי להוליד, ולא היה לו בן זוג כלל, עד אחר עקידה, כמבואר בלק"ת דהיה מסיטרא דנוקבא, ומסיטרא דמותא, ומן הר המריה יצא לו הויווג, כי אז יצאה נשמתו, וחזרה מסיטרא דאברהם [דכורא], כי אחר העקידה חזר להיות 'בן אברהם', [וכמ"ש אחר העקידה] 'ותהי אשה לבן אדניך' (לעיל כד נא) דייקא. וזהו 'אלה תולדת יצחק' והוקשה מהיכן היה לו תולדת. ולזה מתרין 'בן אברהם אברהם' שהוא עתה 'בן' של 'אברהם אברהם', שאברהם ע"י עקידה המשיך לו נשמה מסיטרא דכורא 'אברהם אברהם', 'בן' של 'אברהם אברהם' [שנקרא כן ע"י עקידה, שאז נתהפך יצחק לסיטרא דכורא] ו'אברהם אברהם הוליד את יצחק' נתן ליצחק כח המוליד [הנקרא אברהם]. וסוד 'אברהם אברהם הוליד את יצחק' בסוד [בגין] חמשה פעם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, [בסוד] 'ה"א לכס זרע' [שע"י שנשלם כה' פעמים עסמ"ב, נעשה קומה שלימה, והיה לו זרע], 'הי אור ויהי אור' (לעיל א ג), [בגין] ב"פ עסמ"ב].

(היכל הכרבה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן אֲבִרְהָם אֲבִרְהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק (כז יט).

אפשר לרמוז בדרך רמז בסיעתא דשמיא, כי זה כבר הקשו כל מפרשי התורה, למה כתוב 'אברהם הוליד את יצחק' אחרי שכבר כתב 'יצחק בן אברהם'. ואפשר לומר שאצל אברהם אבינו ע"ה מצינו וראינו במפורש, שכתוב בתורה שקיים אברהם אבינו ע"ה כל התורה כולה, כמ"ש 'עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמור משמרת מצותי חקותי ותורת' (בראשית כו ה), וע"ז אומרים חכמנו"ל (יומא כה): שקיים אברהם אבינו ע"ה אפילו עירובי תבשילין. אבל ביצחק ויעקב אבינו זה ודאי שהם ג"כ קיימו כל התורה"ק, אבל לא כתוב כן במפורש בתורה. וזה שמרמו הפסוק 'ואלה תולדות יצחק בן אברהם' שזה בא לומר בפשטות שגולד לו בן ושמו יצחק, אבל אח"כ בא לומר 'אברהם הוליד את יצחק' א"ת יצחק בגימטריא תור"ה עם השני כוללים של שני התיבות, שאברהם אבינו ע"ה היה לומד עם בנו יצחק אבינו ע"ה כל התורה כולה, שכמו שהוא למד וקיים אותם, כמו כן יצחק בנו למד לבנו יעקב וקיים את כל התורה כולה.

(מעשה שלום' מרבינו שלום מקאמרנא)

וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אֲרִבְעִים שָׁנָה בִּקְחָתָהּ אֶת רִבְקָה וְגו' (כז כ).

רצה לומר דהרי יצחק היה עקר ורבקה היתה עקרה, לזה בא להורות שיצחק לא היה יכול להוליד עד שבא לבחינת אברהם אביו סטרא דדוכרא [כג"ל בהיכל הכרבה], לזה עולה בגי' 'יצחק' עם מנין 'ארבעים' רמ"ח כמנין אברה"ם, ואז 'בקחתה את רבקה' לצורך בנים.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לַהוֹי"ה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הוּא וַיַּעֲתֵר לוֹ הוֹי"ה וַתֵּהֵר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ (כה כא).

רצה לומר שזה ידוע מהבעש"ט זלה"ה (תולדות י"י קדושים) שבכל התפלות שאדם צריך להתפלל על איזה ענין, צריך הוא מקודם להתפלל עבור השכינה הקדושה, כי מסתמא בלי ספק זה החסרון שחסר לו צריך הוא לתקן למעלה, לזה בתחלת כל צריך הוא לבקש שיתקן כל החסרון והפגם הנוגע כביכול ממנו להשכינה הקדושה, ואח"כ יתפלל עבור בקשתו. וכן עשה יצחק אבינו ע"ה כשראה שאין לו בנים והוא עקר והיא

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב'
לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא ז"ע

דיני תפילין בפרטות. סימן כה

דברי רבינו מפירושו הנפלא 'מעשה אורג' על הירושלמי
(מעשר שני פרק ה' הלכה י')

שהאריך בנידון: **אם הקדים של ראש לשל יד יסלק של ראש ויניח כסדרן, אפילו אם עבר והניח כבר של יד יסלק שניהם ויניח כסדרן.** (שוה"ט סימן כה סעיף י')

רב אחא בר פפא בעי קומי רבי זעירא אפילו הקדים תפלה של ראש לתפילין של יד, א"ל אף אנא סובר כן, דהיינו שכל המצות שבתורה מעכבות הוידי. וזה אחד מן העלמות שנעלם מגדולי עולם רבינו הט"ז והגאון מו"ה נפתלי באורח חיים [סימן] תרפ"ד (סק"ד) דודאי הדין עם מרן הרמ"א (שם ס"ג) ואבודרה"ם (סדר בציעת הפת ד"ה כתב ה"ר גרשום בסופו), דודאי בתפילין אם הקדים והניח של ראש צריך לסלק ולהניח כסדר, דאם לאו הוא עבריין, דהא מצות של הראש כבר יצא, ומעתה למה לא יקיים מצות חכמים מבלי להיות עבריין ויניח כסדרן, וזה פשוט וברור. וה"ה בחנוכה קורא שלשה פסוקים לכהן ומברך וקורא של ר"ח ואח"כ של חנוכה, ואין כאן חשש אלא מקיים מצות חכמים. ואין בתוספת קוראים שום נידוד איסור ולא משום ברכה שאינה צריכה, דהא צריכה וצריכה לקיים מצות חכמים, וכיון שצריך להעביר על המצות ולהניח של יד קודם כל שכן דצריך לסלק להניח כסדרן, אפילו לנימוקי יוסף (הלכות תפילין ח:): דסובר דלא יעבור על המצות ויניח של ראש, מודה הוא דאחר דהניחו וקיים מצותו מסלקו ומניח כסדרן וזה פשוט.

מעשה אבות

ויעתר יצחק להוי"ה (כה כא).

פעם אחת בעת שנסע רבינו הגה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא ז"ע לשבת קודש לש"ב הרה"ק מהרי"א מזידיטשוב זלה"ה, בא החסיד הירא באמת רבי זאב וואלף ע"ה מסאמבור, וביקש ממנו להצטרף עמו, ונסעו בצוותא חדא. ואחר התפלה של שבת קודש הזמין הרה"ק מזידיטשוב את רבינו על קידוש בבוקר בביתו, ואמר בזה הלשון: ששום אחד לא יהיה בחדר אפילו משרתו. והרבני הנ"ל ראה שרבינו נכנס אל הרה"ק מזידיטשוב לקדש על הכוס, וביקש מרבינו שירשהו ג"כ להיכנס כדי לשמוע הדיבורים מהני תרי קדושים. ואמר לו, מה שאתה רוצה לעשות עשה. והגניב את עצמו בלאט תחת בית הכיריים, ושמע איך שהרה"ק מזידיטשוב שאל את רבינו בזה הלשון: איפה עומד אביכם הקדוש הגה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרנא זלה"ה כעת בתפילתו הקדושה. והשיב לו בתפילת שחרית, כמו שידוע שהיה מאריך רבינו בתפלתו ביחודים נוראים ודביקות נפלא. אמר לו הרה"ק מזידיטשוב, אנו שיש לנו כלים שאולים להתפלה, מוכרחים אנו למהר בתפלה כדי להחזיר לבעלים, אבל אביכם הקדוש זצלה"ה יש לו כלים משלו, ויכול להתפלל מתי שירצה ולסיים מתי שירצה.

שלשלת הקודש

ובזה נדחין כל דבריו [של הט"ז] מה שהביא ראיה דלא נפסל הקרבן, [ז"ל הט"ז]: והכי מוכח בפרק כל התדיר דף צ"א (ע"א) דמבעיא לן בתדיר ושאינו תדיר וקדם ושחטיה לאינו תדיר מאי, מי אמרינן כיון דשחית ליה מקריב ליה או דלמא דמאחר בדמו עד דמקריב ליה בתדיר והדר מקריב ליה בשאינו תדיר, ואי סלקא דעתך דאם עבר על תדיר קודם לא יצא אפילו דיעבד מאי מספקא ליה לתלמודא בזה לענין היאך יעשה אחר קדימה זו, דהא פסול לגמרי תכף שעבר על תדיר קודם, אלא ודאי דמכח זה אין שייך פסול]. זה משגה הוא, מי אומר לו בכאן שלא יצא ידי מצות של ראש, אלא שאם יכול לתקן בודאי יתקן לקיים המצוה מבלי להיות עבריין, ולחזור מעורכי מלחמה (מנחות לו.), אבל אם אפשר לתקן כמו הכא פשוט שיתקן, ושם בקרבן בדיעבד פשוט שהקרבן כשר, וכן כאן אף שיצא ידי קריאה יחזור ויקרא לקיים מצות חכמים על הסדר, ואם לאו הוא עבריין.

ומה שהביא מתפלת המנחה [ז"ל הט"ז]: ותו ראיה ממ"ש שם בזבחים דתפלת המנחה קודם למוספין, משום דמנחה תדיר טפי ומדמי ליה לשאר תדיר, ואנן קיי"ל בסימן רפ"ו (ס"ה) דאם עבר והקדים תפלת המוסף למנחה יצא כו' אלא לכתחלה צריך להקדים המנחה]. עיין דברי הרא"ש (ברכות פ"ד סימן ח) שמנהגינו על פיו דאנחנו מקדימין לכתחלה מוסף תראה דחיות דבריו. ועוד אפילו לשיטתו דלא סובר כהרא"ש אין הנידון דומה, דהא באמת יצא ושם אי אפשר לתקן כלל לחזור להתפלל מוסף, כי אינו בנדבה (שו"ע סימן קז ס"א) והוה לבטלה, אבל כאן אין בתוספת קוראין איסור בדיעבד, כי יש מנהגים גם בזה, ומה זה דומה לתפלת מוסף. סוף דבר דברי רבינו הם משגה מתחלתו ועד סופו במה שאמר שאינינו בתלמוד והוא גמרא ערוכה בכאן, ודברי רמ"א (שם) שרירן וקיימין.

ואתמול [ביום ב' דחנוכה] עשיתי מעשה, שקריתי ללוי פר אחד של יום ראשון שהראו לי בטעות והיה לי לקרות של יום השני ולסיים נתנאל בן צוער ואני סיימתי נחשון בן עמינדב, וקריתי עוד הפעם ללוי חיובא דיומא ולא חשתי לתוספת קוראין, אע"פ שבדיעבד נראה דיוצא עם קריאות יום הראשון גם ליום שני כי הכל מענינא דיומא [כ"כ הברכ"י סימן תרפ"ד סק"ה], אעפ"כ אינינו כתיקון חז"ל, על כן שניתי ללוי הקריאה וזה ברור. וגם בענין תפילין סח בין תפלה לתפלה ממשמש בשל יד ומברך עליו להניח ומברך על מצות על של ראש, כי הדעה אמיתי הוא דעת הגאונים שסברי דמשמש בעי ברכה הוא כפשוטו, ובזה מתקן ומייחד מה שהפריד בין התפילין, אבל אם הניח באונס של ראש לבדו אינו מברך עליו שתי ברכות באין פנים אלא ברכות על מצות תפילין, ובספרי הארכתי (שוה"ט סימן כה סק"ד, ביארנו נידון זה בגליון מ' עיי"ש). ודע שעיקר ראיות אבודרה"ם כיון שהמקדים את המאוחר הוא עבריין ומעכב את הוידי וחוזר עליה מעורכי המלחמה, בהכרח לתקן ולעשות על הסדר, ולא משגיחין על דברי קטן שאינינו נכון דהיינו לסלק על חנם של ראש או לתוספת קוראין, דאין מוספין דחז"ל (מגילה כב:) אינינו אלא משום ביטול מלאכה, וזה חשש קל, וכל המוסיף לתקן העוות גדול מוסיפין לו ימיו ושנותיו.

רבינו הגה"ק רבי אברהם מרדכי בן רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א

ל' מרחשוון [אדר"ח כסלו] תש"ב

תולדותיו

בסביבות שנת תרי"ט ירדה לעולם נשמתו הקדושה והטהורה של רבינו, לאביו רבינו שר בית הזהר הגה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל ה'דמשק אליעזר', עוד בחיי חיותו של זקינו קודש הקדשים איש האלקים רבינו הגה"ק רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ה'היכל הברכה', ונקרא שמו בישראל אברהם מרדכי ע"ש זקינו רבינו הגה"ק רבי אברהם מרדכי מפינטשוב זיע"א חותן רבינו בעל ה'היכל הברכה'. כאשר נולד רבינו נתמלא הבית אורה בהיולד החוליה בשלשלת הזהב והמפוארת אשר ממנו נמשך שלשלת מקודש עד היום הזה להחיות עם רב. היה חביב מאוד בעיני זקינו ואביו הקדושים, ובמעללו יתנכר נער בגודל חריפותו ולמדנותו בחזרי התורה הן בנגלה והן בנסתר, ובהיותו בן שבע עשרה שנה ידע את ספר הקדוש 'ברית כהונת עולם' ע"פ ישר והפוך ופקיע שמיא כחכיר בית אביו.

בית חמיו

בעיר שינעווא שבגאליציע היה דר איש יהודי מורם מעם טמיר ונעלם מקובל אלוקי אשר זכה לגילוי אליהו הנביא מידי שבת בשבתו, ושמו רבי נטע משינעווא זצ"ל בעמח"ס 'קישוטי כלה' והסידור המפורסם 'עולת תמיד', אשר בימיו היה אב"ד דשינעווא הגה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג זצ"ל, והוא אשר הכיר וידע את רבי נטע אע"פ שהיה מסתיר את דרכיו משאר אנשי העיר, והיה לו שיג ושיח עמו בעניינים העומדים ברומו של עולם, וכפי שהעיד פעם אחת עליו שהוא מן הל"ו צדיקים נסתרים שעליהם קאי עלמא. לרבינו היה בת אחת ויחידה הרבנית צפרה ע"ה אשת הגה"ק רבי יהודה ליבוש גראדיסקער זצ"ל מגדולי תלמידי החוזה מלובלין אשר רבו הסמיכו לפעול ישועות ולחלק קמיות, רוח הקודש פיעמה בו ורבים השכימו לפתחו לישועות הכלל והפרט. בנו בכורו של רבי ליבוש היה הגה"ק רבי נפתלי נתן נטע דאמיניץ זצ"ל מגדולי מורה ההוראה, מתחילה נתקבל לאב"ד רעדים ומשם נתקבל לאב"ד הוסקאב, בעמח"ס 'עולת מועד', מפורסם היה אופן הסתלקותו המופלאה איך שהתכוון להיפרד מהעולם בשמחה ובחזוה ובבגדי שבת ובשירת אין כאלוקינו בדיקות עצומה, כאלו כל הסתלקותו הוא רק לעבור מחדר צר לחדר גדול ומרווח. בנו הקטן היה הגה"ק המפורסם רבי חיים יעקב דאמיניץ זצ"ל, אשר בעודו עול ימים פקיע שמיא כאיש קדוש, ובעיר רעדים הסתופפו חסידים בצילו, והם בנו לו בית מדרש להפיץ את תורתו, גם היה חכם גדול ובקי בחכמת הקבלה, ובסוף ימיו אחרי הפצרות מרובות נתקבל לאב"ד בעיר הגדולה עיר חדש, וגדולי הדור התכתבו עמו ה"ה: הגה"ק רבי שמעון מיערסלוב והגה"ק רבי חיים מסאנץ זצ"ל. בעל מחבר הספרים 'עולת שבת' 'עולת החדש' 'מגילת ספר' אשר קיבל עליהם הסכמה נפלאה מלא בתארים והערכה מאת רבינו קודש הקדשים המהרי"א מקאמרנא זיע"א, בבית הגדול הזה זכה רבינו רבי אברהם מרדכי להיכנס.

נישואיו

על אופן השתדכותו מסופר, כאשר פעם שבת רבינו קודש הקדשים המהרי"א מקאמרנא

זיע"א בעיר חדש, בשבת קודש בבוקר עמד רבינו ע"י החלון אחוז בשרעפי קודש, וירא את רבי חיים יעקב דאמיניץ זצ"ל איך שהוא צועד מבית הטבילה ועל פניו שרי נהורא ואיותה נפשו לדבר עמו, ויקראו שיבוא אליו והתראו פנים בפנים וישוחחו יחד, בין הדברים אמר לו רבינו המהרי"א שברצונו להשתדך עמו, היינו שיקח לו את נכדו אהובו וחביבו ה"ה רבינו רבי אברהם מרדכי לחתן לבתו פייגא המושלמת, ויאמר לו הן ובתנאי שרבינו יבטיח שיהיה שושבין בחתונה, אבל אדהכי והכי נסתלק רבינו המהרי"א לגנוי מרומים, ובעת שעמדו תחת החופה קרא אבי הכלה רבי חיים יעקב בקול גדול: ברוך הבא רבי מזל טוב מחותן רבי אייזיקל, ואמר לכל העם שעמדו סביבות החופה שרבינו המהרי"א עומד כאן תחת החופה כבתיים חיותו, ואפילו תיאר את צורתו ואת מלבושי השבת שנהג רבינו ללבוש בעת נישואיו.

הרבנית פייגא ע"ה היתה מפורסמת בגודל הצדקה והחסדים שעשתה, וכל ימיה כמעט שלא משתה מעורת נשים שבבית המדרש וכל ימיה שפתותיה מרחשין זמירות דוד המלך ע"ה.

הקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים, רבינו חיכה הרבה שנים לזרע של קיימא, ולמעלה מט"ו שנים אחרי נישואיו לא זכה לפרי בטן. פעם אחת במוצאי שבת קודש בשנה האחרונה לחיי חמיו רבי חיים יעקב דאמיניץ זצ"ל, אמר חמיו שעכשיו הוא שעת הכושר להיוושע, מיד ניגש אליו בתו הרבנית פייגא וביקשה ממנו שיבטיח לה זש"ק, והבטיח לה אביה, ובאותה שנה נתעברה וילדה בת למזל"ט מרת הינדא ע"ה אשת הגאון רבי חיים צבי אייבערשטאק אב"ד באריסלאב זצ"ל, ואחר זמן ילדה בתה השנייה מרת גיטל ע"ה אשת רבי יעקב יחיאל גרעבער זצ"ל. אך בן זכר לא זכה עוד רבינו, נכנס הרבנית פייגא לבית חמיה רבינו המהרי"א מקאמרנא זי"ע בבכיות שכולם נושעים מפיך ואני עדיין לא נושעתין בבן זכר, הבטיח לה רבינו המהרי"א שהשנה ייוולד לה בן זכר, וגם אמר לה רבינו המהרי"א שעל יו"ט יבוא לכאן תלמידי הרה"ק רבי צבי הירש נאפקער זצ"ל שתיך אליו גם כן ולבקש שיבטיח לה בן זכר, ואכן כשבא רבי צבי הירש על יו"ט לרבו המהרי"א, נכנסה אליו וביקש ממנו שיבטיח לה בן זכר, ענה לה שאם תארוג לו פוזמקאות לבנות על שבת קודש יבטיח לה בן זכר, וכן עשתה, ובאותה השנה נולד להם בנם רבינו הגה"ק רבי חיים יעקב מקאמרנא זי"ע, ולאחר מכן נולד להם בנם הגה"ק רבי אליעזר צבי זצ"ל, שנולד כבר לאחר הסתלקותו של זקינו המהרי"א ונקרא על שמו, הנהיג עדה בוערישוב ובפאבניץ.

מנהיג בישראל

ביום כ"ד אייר תרנ"ח נחשכו המאורות בהסתלקותו של רבינו מאור הגולה רבי אליעזר צבי מקאמרנא זי"ע, ולפני פטירתו אמר לבנו רבינו רבי אברהם מרדכי שימלא מקומו וינהיג עדה בישראל, והבטיח לו שבכל פעם שיצטרך לפעול ישועה יצייר צורתו הקדושה ויעמוד על ימינו לפעול לישועות הכלל והפרט. ואכן רבינו התחיל להנהיג עדתו בישראל ופתח לו את בית מדרשו בעיר באריסלאב אשר ע"י קאמרנא, ונעשה ביתו ובית מדרשו תל תלפיות לבאים

לשמוע דברי אלוקים חיים. סיפורי מופת רבים יצאו מבית רבינו, ואחדים מהם שפעם אחת היה אחד שהסתכסך עם איזה גוי והגוי תבעו אצל שופט העיר, ויבוא בדמעות שליש אל רבינו שיקש עליו רחמים ויחיש לו ישועה, ויענה לו רבינו שיקח מקל מטאטא וילך לבית הגוי ויאמר לו שרוצה לירות בו למיתה ע"י מקל המטאטא, והחסיד הזה אע"פ שהדבר היה נראה אליו כתמוה מאוד אבל כחסיד נאמן האמין בדברי רבינו הקדוש, ויעש כדבריו, כשהגוי ראה זאת רץ מיד אל השופט בטענה שהיהודי הזה מאיים ברציחה, וילך היהודי אל בית השופט לאמור לו איך שייך להרוג עם מקל מטאטא ורק בדויות נשטיות מדבר הגוי הזה, כאשר ראה השופט שאמת דבריו, פטרו גם כן מהתביעה הראשונה בראותו שכל מעשי הגוי הם מעשה נערות.

גם בקרב הגויים היה רבנו נערץ, ומושל העיר היה מספק לבית רבינו ולבית מדרשו עצים להסקה לכל ימות החורף, ומסופר שכאשר מת מושל העיר ונתמנה בנו למושל על מקומו, הפסיק לחלק עצים להסקה לבית רבינו, מיד תקפה עליו מחלה אנושה ומיד הבין שזאת באה בגלל שפגע בית הצדיק, והמשיך כאביו לחלק עצים להסקה והבריא כבראשונה, ובכל ימיו עמד לימין חצר רבינו.

ותרעד ותגעש הארץ, מלחמת העולם הראשונה הגיע עד למקום מושב רבינו וינוס רבינו לעיר אונוואהר, שם יסד את ביתו ובית מדרשו, ואלפים מפליטי המדינה מצאו מנוח לכף רגלם בבית רבינו, שמה ישב עד שוך אימת המלחמה ולאחמ"כ חזר לביתו, בהשאירו את בנו רבינו חיים יעקב מקאמרנא זי"ע באונוואהר, שימשך את בית המדרש וחצר הקדוש שהקים שם.

הסתלקותו

ביום י"ז אלול תרצ"ט נזדעזע העולם ת"ק אמה על ת"ק אמה כשהצורר היטלר ימ"ש הכריז חייו מלחמת כליה, באותו הזמן אמר רבינו שאותי היטלר ימ"ש ושלוחיו לא יגעו אפילו בקצה אצבעותיהם, וכן היה שרבינו ישב על המנורה ועל הנחלה בביתו עד הסתלקותו, ויגעו וימתו אל עמיו זקן ושבוע ימים בן פ"ה שנים ביום לי' חשוון אדר"ח כסלו תש"ב, וזכה לבוא בקבר ישראל, וגם אשתו הרבנית פייגא ע"ה שנסתלקה באותה שנה ביום ב' דר"ח תמוז זכתה גם כן לקבר ישראל.

מכל בית רבינו נשאר לפליטה רק בנו הגדול רבינו הגה"ק רבי חיים יעקב מקאמרנא זיע"א, וממנו נמשך שושלתא קדישא, ולאחר הסתלקותו נמשכה ע"י בנו הגדול כ"ק אדמו"ר הגה"ק ר' שלום מקאמרנא זי"ע, ולאחר פטירתו נמשכת שלשלת הקודש בגאון ובעוז לתפארת בית רבוה"ק מקאמרנא ע"י בנו הגדול הגה"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, ונתקיימה דברי קודשו של מרן רבינו המהרי"א מקאמרנא זי"ע לבן דודו המהרי"א מזידיטשוב זי"ע 'פון מיר וועט בליבען השלשלת עד ביאת הגואל', והא לך לשון קדשו של מרן רבינו המהרי"א בספרו 'נוצר חסדי על אבות' 'שפע הצדיק איננו פוסקת מזרעו ומזרע זרעו עד עולם' אמן.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן